

अवमर्जन (von मर्ज् mit अव) n. das Abgestreifte, Abgeriebene RV. 1, 163, 5.

अवमूर्धशय (1. अव-मूर्धन् + शय) adj. mit herabhängendem Kopfe ruhend P. 3, 2, 15, V Artt. 3, Sch. gaṇa पार्श्यादि.

अवमृष्य (von मर्ष् mit अव) adj. berührrbar: अनवमृष्यैः (राक्षसैः) ÇAT. Br. 1, 4, 3, 1.

अवय (von अवि) in शतावय adj. hundred Schafe zählend: सन्तसाष्टयं पशुमुत गव्यं शतावयम् RV. 5, 61, 5.

अवयन्त (von यन् mit अव) n. Sühnung, Reinigung VS. 8, 13, 20, 17.

अवयव m. Glied, Theil AK. 2, 6, 2, 21, 3, 4, 118. H. 566. ÇVET. Ç. UP. 4, 10. M. 1, 16—18. Suçr. 2, 132, 20. Hit. III, 83. Ragh. 12, 43. Amar. 40. 46. P. 1, 4, 46, Sch. 2, 2, 1, Sch. Sāh. D. 13, 14. शरीराव° P. 5, 1, 6. सा-त्त्वाव° 4, 1, 173. Am Ende eines adj. comp. f. आ Pañkāt. 46, 2. Ragh. 3, 7. Die अवयवाः Schlussglieder bilden den 7ten पदार्थ in der Logik des Njāja-Systems Njāja-S. 1, 1, 32. MADHUS. in Ind. St. 1, 18, 24. Z. d. d. m. G. 6, 4. Verz. d. B. H. No. 663. 668. 671.

अवयविन् (von अवयव) adj. aus Gliedern oder Theilen bestehend; ein Ganzes P. 2, 2, 1, Sch. Sāh. D. 13, 14. Njāja-S. 1, 32—34. Z. d. d. m. G. 6, 14, N. 2.

अवया (von या mit अव) adj. weichend, ablassend, s. अनावया.

अवयान् (von यन् mit अव) f. P. 3, 2, 72. Vop. 26, 65. Declin. (nom. °यास्) P. 8, 2, 67. Vop. 3, 107—109. 136. Opferantheil: अस्ति हि ष्मा ते शुष्मिन्नवयाः RV. 1, 173, 12. या तेषामवया इरिष्टिः AV. 2, 35, 1.

अवयार्तर (von या mit अव) m. Abwender, Besänftiger: अवयाता हरे-सो देव्यस्य (vgl. AV. 2, 2, 2) RV. 8, 48, 2. इर्मतीनाम् 1, 129, 11.

अवयातेकस्मै (अवयात [von या mit अव] + ते°) adj. dessen Groll be-
sänftigt, versöhnt ist RV. 1, 171, 6.

अवयान् (von या mit अव) 1) das Heruntergehen (Gegens. उथान) AV. 8, 1, 6. — 2) Rückzug Lalit. 150, N. 4. Vgl. अपयान. — 3) Besänftigung, Aussöhnung: इयं धीर्भूया अवयानमेयाम् RV. 1, 185, 8.

अवयुर्न (3. अ + व°) adj. unkenntlich, wirre: तमैः RV. 6, 21, 3.

अवर (von 1. अवर) 1) adj. f. आ, Declin. P. 1, 4, 34. 7, 1, 16. Vop. 3, 9, 12. 37. Gegens. पर. a) unten befindlich, der untere: अवरं वृत्तं RV. 2, 24, 11. आ समुद्राद्वरादा परस्मात् 7, 6, 7. 10, 120, 7. AV. 1, 8, 3. 12, 4. 7, 41, 1. शं ते परेभ्यो गात्रेभ्यः शमस्त्ववेभ्यः VS. 23, 44. 7, 5. compar. अवरतर ÇAT. Br. 3, 1, 4, 1. Uebertr. niedrig, gering, wenig geachtet ÇAT. Br. 5, 1, 4, 12. प्राणेन रत्नवरं (die Mādhy. -Rec. ÇAT. Br. 14, 7, 4, 13 hat st. d.: अपरं) कुलायम् Brh. År. Up. 4, 3, 12. कर्मन् Mund. Up. 1, 2, 7. न नरेणाव-रेण प्रोक्त एषः Kaṭhop. 2, 8. अद्धानः शुभो विद्यामाददीतावरादपि । अ-त्यादपि परं धर्मम् M. 2, 238. अवरवर्ण 3, 241. 9, 248. अदीर्घकाले न तु देवि जीविते वृषो ऽवरामय महीधर्मतः R. 2, 21, 62. हरेण क्ववरं (be-
deutend weniger werth) कर्म बुद्धियोगात् Bhag. 2, 49. प्रथमावरत्वम् die
höchste und niedrigste Stellung Kumāras. 7, 44. अवरारव der allernie-
drigste: न हि प्रकृष्टान्प्रेष्यास्तु प्रेषयत्यवरावरान् R. 5, 53, 24. 69, 21.
Vgl. अनवर. — b) der hintere, nachstehend, nachfolgend, später, jün-
ger H. 1542. मनोज्ञा अवर इन्द्र आसीत् RV. 1, 163, 9. ब्राह्मणो हेतुर-
वरो निषीदन् 10, 88, 19. अनु यत्पूर्वा अरुहत्सनानुवो नि नव्यमीष्वरामु
धावते 1, 141, 5. पृच्छतो ऽवरासः पराणि 6, 21, 6. प्रथमच्छद्वरो आ विवेश

अवशैल 10, 81, 1. Nir. 1, 20. अवरं स्वाकानारं करोति परो देवताम् ÇAT. Br. 4, 1, 4, 23. अतरं मृत्योरमृतमित्यवरं ह्येतन्मृत्योरमृतम् 10, 3, 2, 4. 12, 2, 2, 6. अ-
वरपुरुषाः die Nachkommen Kāṇḍ. Up. 4, 11, 2. चतुरो ऽवरान् die 4 fol-
genden M. 3, 23. दत्तो विवस्वानवरो (darauf) ऽरिष्टेनमिस्तथैव च । कश्य-
पश्च u. s. w. R. 3, 20, 9. पूर्वत्र नावरः पुत्रो ज्येष्ठो राज्ये ऽभिषिच्यते 2, 110, 36. P. 3, 3, 136. अवरोक्त zuletzt genannt Kāṭy. Çr. 1, 10, 5. श्रुतेन बाल-
स्थानेन जन्मना चावरो ह्यहम् R. 2, 106, 22. मसेनावरो मासावरः Siddh. K. zu P. 2, 1, 31. यद्वरं कैशाम्ब्याः, यद्वरमायकुरायाः Sch. zu P. 3, 3, 136. 137. रामाद्वेषणाधोऽन्तो ऽवरः Vop. 5, 10. कृत्वाद्वरो गदः 21. का-
लावर der Zeit nach später 3, 37, Çl. 3. जरावरः die auf jara folgenden
(Wörter) AK. 2, 6, 4, 49. — c) westlich ÇAT. Br. 1, 6, 3, 11. — d) näher:
अवरं चक्रियावसे RV. 2, 34, 14. परो वंदात्यवरेण पित्रा 6, 9, 2. शिशानो
ऽवरं परं च 10, 87, 3. 1, 153, 3. 8, 64, 15. 9, 97, 17. 10, 15, 1. 56, 6, 7. 88, 17.
यमः परो ऽवरो विवस्वात्ततः परं नानि पश्यामि किं चन AV. 18, 2, 33. 1, 17, 2. 5, 11, 5. 24, 6. 10, 7, 21. — e) am Ende eines adj. comp. nach ein-
nem Wort, das ein Grössenverhältniss bezeichnet: das Mindeste, das
niedrigste Maass, der niedrigste Betrag: इषुमात्रावरं स्वष्टिलमुपलिप्य
Åçv. Gṛhy. 1, 3. संवत्सरावरेषु (wenigstens ein Jahr während) सत्रेषु Kāṭy.
Çr. 13, 4, 5. त्रिरात्रावरम् 4, 11, 3. दशावरा (aus Zehen zum Mindesten
bestehend) परिपत् M. 12, 110—112. त्र्यवरं wenigstens drei 3, 187, 8, 60.
जगत्. 2, 69. त्र्यवरम् wenigstens dreimal M. 11, 80. कार्षापणावर 8, 274.
10, 120 (an beiden Stellen von den Erkl. sehr künstlich gedeutet). Verz.
d. B. H. No. 1149. 1150. — 2) f. °रा a) Hintertheil des Elephanten H.
1228, Sch. an. 3, 515. Vgl. अपर 3, b. — b) ein Bein. der Durgā H. an.
Viçva im ÇKDr. — 3) n. Hintertheil des Elephanten AK. 2, 8, 2, 8. Tai. K.
2, 8, 39. MED. r. 108. Vgl. अपर 4, b. — Vgl. परावर und पराऽवर.

अवरङ्गसाकृ die sanskritisirte Form von Aurungzeb Ind. St. 2, 245, 27.

अवरज (अ + ज°) adj. 1) niedrig geboren, subst. Çūdra M. 2, 223. —
2) nachgeboren, jünger: अस्य चावरजं विद्धि भ्रातरं मा तु लक्ष्मणम् R. 3,
75, 10. subst. m. ein jüngerer Bruder AK. 2, 6, 4, 43. H. 552. 9. R. 3, 1, 6.
18. 6, 13, 6. f. °जा eine jüngere Schwester Ragh. 6, 58. 84. 12, 32.

अवरत्त s. u. रम् mit अव und अनवरत्त.

अवरत्तम् (von अवर) adv. P. 5, 3, 29. °तो वसति, अगतः, रमणीयम्
Sch.

अवरत्ति (von रम् mit अव) f. das Nachlassen, Aufhören AK. 3, 3, 38.
H. 1522.

अवरपरम् (von अवर + पर) adv. nacheinander, aufeinander: यस्मिं-
त्समुद्रा द्यौर्भूमिस्त्रयो ऽवरपरं श्रिताः AV. 11, 3, 20.

1. अवरवर्ण (अ + व°) m. eine niedrige, verachtete Kaste: अवरवर्णा
M. 3, 241. 9, 248.

2. अवरवर्ण (wie eben) m. ein Mann aus einer verachteten Kaste, ein
Çūdra AK. 2, 10, 1.

अवरवर्णक m. dass. Çābdar. im ÇKDr.

अवरव्रत (अ + व्रत°) m. Sonne Tri. 1, 1, 98. — Vgl. अर्कव्रत.

अवरशिला (अ + शि°) f. N. pr. eines buddh. Klosters HIGUEN-TUSANG
188. — Vgl. पूर्वशिला.

अवरशैल (von अवरशिला) m. pl. N. einer buddhistischen Schule BURN.
Intr. 446. Lot. de la b. I. 337. — Vgl. पूर्वशैल.